

ਜਾਣ ਖੁਛਾਣ

ਚਿੱਠੀ ਮਿਲਨਾ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਜੀਜ਼ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇ, ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ, ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ‘ਪ੍ਰੇਮ ਪੱਤਰ’ ਹੈ। ਜਦ ਇਹ ਖ਼ਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਤਾਂਘ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੱਥ: ਲੇਖਕ, ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦਾ ਲੇਖਕ ਪੌਲੁਸ, ਗੈਰਕੌਮਾਂ ਦਾ ਮਹਾਨ ਰਸੂਲ ਸੀ ਜੋ 60 ਤੋਂ 62 ਈ. ਦੌਰਾਨ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕੈਦ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1:13)। ਇਸ ਤੱਥ ਸਮੇਤ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਛੁੱਟ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਕਈ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਲਿਖੀ ਗਈ (2:24)। ਇਸ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਰੋਮ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਰਸੂਲ ਆਪਣੇ ਕੈਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ‘ਸਾਰੀ ਪਲਟਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ’ (ਕੈਸਰ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖ਼ਾਸ ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿਚ) ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਲਿਖਦਾ ਹੈ (1:13)। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨੇ ‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ’ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਮ ਘੱਲਿਆ (4:22)।

ਫਿਲਿੱਪੀ ਮਕਦੂਨੀਆ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਇਕ ਨਗਰ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸੀ। ਮਕਦੂਨੀਆ ਦੇ ਰਾਜੇ ਫਿਲਿੱਪ ਦੂਜੇ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ 338 ਈ.ਪੂ. ਵਿਚ ਯੂਨਾਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ‘ਫਿਲਿੱਪੋ’ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਲੜੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਓਕਟੇਵੀਅਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਬਰੂਟਸ ਅਤੇ ਕੈਸਿਅਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਜਿੱਤ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਫਿਲਿੱਪੋ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:12)। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨਾਮਕ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਕਾਰਣ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨੇ ਉੱਥੇ ਇੰਜੀਲ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:6-40)।

ਜਜ਼ਬਾ

ਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਸੀ। ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ‘ਪਿਆਰੀ ਕਲੀਸੀਆ’ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 4 ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ‘ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਮੁਕਟ ਹੋ, ... ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ’ (4:1)। ਇਸ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਾਂਤ ਤਰਕ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਗੰਭੀਰ ਧਰਮ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜਾਂ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਰਾਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਦਿਲੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਯਾਦਾਂ

ਫਿਲਿਪੋ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਦੇ ਦੂਜੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਫ਼ਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੀਲਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਫੇਰ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15:36-41)। ਲੁਸਤਰਾ ਜਾਂ ਦਰਬੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1-5)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਰੋਮੀ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ, ਰੋਮੀ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (16:6)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਬੈਤਨੀਆ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਫੇਰ ਉਸਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕ ਲਿਆ ਗਿਆ (16:7)। ਉਹ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਤ੍ਰੋਆਸ ਨਾਂਅ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਰੁਕ ਗਿਆ (16:8)। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਮਕਦੁਨੀਆ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ’’ ਹੋਈ ਭਾਵ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਇਸ ਪਾਰ ਮਕਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਉਤਰ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ’’ (16:9)। ਵੈਦ ਲੂਕਾ² ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਛੋਟਾ ਦਲ ਨਿਆਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ (16:10, 11)। ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਫਿਲਿਪੋ ਨੂੰ ਦਸ ਮੀਲ ਤਕ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ (16:12)।

ਉਹ ਇਗਨੇਸ਼ਿਅਨ ਮਾਰਗ ਥਾਣੀ ਨਗਰ ਵਿਚ ਵੜੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜਾ ਭੀੜ ਭੜਕੇ ਵਾਲਾ ਰੋਮੀ ਮਾਰਗ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪੂਰਵੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ। ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਫਿਲਿਪੋ ਛੋਟਾ ਰੋਮ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਗਰ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਿਪੋ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ‘‘ਪਹਿਲੇ ਦਿਨੋਂ’’ ਅਤੇ ‘‘ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਾਉਣ’’ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (ਫਿਲਿਪੀਆਂ 1:5; 4:15)।

ਪੌਲੁਸ ਨਵੇਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਮਾਜ ਮੰਦਰ (ਸਿਨਾਗੋਗ) ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ ਤੇ ਫਿਲਿਪੋ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿਚ ਦਸ ਯਹੂਦੀ ਬੰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਿਨਾਗੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਟੋਲਾ ਵੇਖਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:13)। ਉਸ ਨੇ ਲੁਦੀਆ ਨਾਮਕ ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਵਚਨ ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ (16:14, 15) ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਿਲਿਪੋ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ।

ਇਹਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਗੌਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸ਼ੁੱਧ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ (16:16-21)। ਉਹਨੂੰ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਬੈਂਤ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (16:22-24)। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਕ ਭੁਚਾਲ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਲਿਆ (16:25, 26)। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰੋਗੇ ਦਾ ਮਨ ਨਰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਚਨ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ (16:27-34)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਲਿਪੋ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਜੁੜ ਗਏ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਨਗਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ (16:35-39; ਵੇਖੋ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:2)। ਫਿਲਿਪੋ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਪੌਲੁਸ, ਸੀਲਾਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ

ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੈਦ ਲੂਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲ ਪਏ।^੩

ਪੌਲੁਸ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ; ਤਾਂ ਵੀ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਥਾਂ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ। ਫਿਲਿੱਪੋ ਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਥੱਸਲੁਨੀਕੇ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17: 1)। ਉੱਥੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਮਦਦ ਘੱਲੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4: 15, 16)। ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਬਿਰੀਆ ਅਤੇ ਅਥੇਨੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17: 10, 15; 18: 1)। ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਹਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 9)। ਕਈ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤਾਈਂ ਇਥੋਂ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ (ਵੇਖੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 5)।

ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ, ਉਹ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ। ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਉਹ ਮਕਦੂਨੀਆ ਨੂੰ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20: 1; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2: 13; 7: 5), ਜਿੱਥੇ ਫਿਲਿੱਪੋ ਨਗਰ ਵੱਸਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਤੋਂ ਯਰੂਸਲਮ ਲਈ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਯਰੂਸਲਮ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਜਹਾਜ਼ ਫੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20: 3, 6), ਜਿੱਥੇ ਵੈਦ ਲੂਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਜਦ ਯਰੂਸਲਮ ਪੁੱਜਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 21: 15–26: 32)। ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਮਗਰੋਂ (24: 27), ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਸਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (27: 1–28: 31)। ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨੇ “ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਤ” ਲਿਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਖ਼ਤ ਉਸ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਉਹਦੇ ਮਨੋਂ ਕਦੇ ਵਿੱਸਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਸੀ। (ਹੋਰ “ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਖੇ ਖ਼ਤ” ਅਫ਼ਸੀਆਂ, ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ, ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੋਨ ਨੂੰ ਹਨ; ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 20; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4: 3; ਫਿਲੋਮੋਨ 10.)

ਪ੍ਰੇਰਣਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਤ ਲਈ ਵਜ੍ਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ; ਪਰ ਪੂਰੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਚਾਰ ਸਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਉਹ ਮਦਦ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਰੋਮ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਘੱਲੀ ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 5 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘‘ਪਹਿਲੇ ਦਿਨੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਾਈਂ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ’’ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। 4: 14 ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਵਕਤ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਦ ਉਸ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ (4: 10); ਪਰ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ। ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿੱਚੋਂ ਮਦਦ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ; ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧਕੇ ਉਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਸੂਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ (ਵੇਖੋ 2: 25)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਦੇ ਹੱਥੀ ਘੱਲੀਆਂ’’ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ‘‘ਸੁਗੰਧ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਪਰਵਾਨ ਬਲੀਦਾਨ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ’’ (4: 18)। ਰਸੂਲ ਦੇ ਖ਼ਤ ਲਿਖਣ ਦਾ ਇਕ ਮਕਸਦ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ‘‘ਧੰਨਵਾਦ’’ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਉਹਦੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਰਣ ਖੁਦ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੀ। ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਐਨਾਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ (2:25, 27, 30)। ਉਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋਂ ਤਾਈਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ (2:26)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਅਤੇ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਘੱਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ (2:25, 28)। ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ਤ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫ਼ਿਲਿੱਪੋਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨਗਰ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਹਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਤਾਅ ਵੀ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿਚ [ਆਪਣੇ] ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ’’ ਡਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ (1:28ਓ)। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਹੀ ਕਰੋ ਸਗੋਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਦੁੱਖ ਵੀ ਝੱਲੋ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਡਿੱਠਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਸੁਣਦੇ ਹੋ’’ (1:29, 30)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਕ ਢੰਗ ਅਪਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੱਸਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਸੀ। ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ (2:19–23)। ਉਹਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਸੀ (1:26; 2:24)। ਇਕ ਹੋਰ ‘‘ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਤ’’ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਛੇਤੀ ਛੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਫਿਲੇਮੋਨ 22)।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਘੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦਸਤੂਰ ਮੁਤਾਬਕ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਨ (ਵੇਖੋ 1:3–7), ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ (ਵੇਖੋ 2:5), ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕੰਨਾ ਕਰਨ (ਵੇਖੋ 3:2), ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ (ਵੇਖੋ 4:2) ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਿਆ।

ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਕੁਝ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਆਤਮਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਇਕ ਮਨ’’ (2:2) ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਰਸੂਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ‘‘ਸੱਭੇ ਕੰਮ ਬੁੜਬੁੜ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰੋ’’ (2:14); ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਭੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ; ਉੱਥੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਰਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ (4:2), ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਝੁੱਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ (3:2, 18, 19)। ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 1 ਅਤੇ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵਾਂਗ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਇਹ ਖ਼ਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨਗਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਪੌਲੁਸ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1:15, 16)। ਪੌਲੁਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋਂ ਵਿਚਲੀ ਉਹਦੀ ਪਿਆਰੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਉਹੀ ਔਕੜਾਂ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰੋਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਫਾਰਮੈਟ, ਰੂਪਰੇਖਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ

ਇਕ ਖ਼ਤ

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਖ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

- ਲੇਖਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ: ‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਸ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੱਲੋਂ’ (1: 1ੳ)।
- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਲਿਖੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ: ‘ਅੱਗੇ ਜੋਗ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸੰਤ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦਿਆਂ ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਣੇ’ (1: 1ਅ)।
- ਸਲਾਮ: ‘ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ’ (1: 2)।
- ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ: ‘ਮੈਂ ਜਦ ਕਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਹਰੇਕ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚ ਸਦਾ ਤੁਸਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨੋਂ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਰਹੋ’ (1: 3–5; ਨਾਲ ਆਇਤਾਂ 6–11)।
- ਸੰਦੇਸ਼: ਖ਼ਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ (1: 12–4: 20)।
- ਸਲਾਮ ਦੁਆ: ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦਾ ਅੰਤ ਬਰਕਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ (4: 21–23)।

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਂਅ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕੱਲ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸਕਰੋਲ ਜਾਂ ਤਾੜ ਪੱਤਰਾਂ ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਹਿਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖ਼ਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਖ਼ਤ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਨੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਰੂਪਰੇਖਾ

ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ਤ ਨਿਰਾ ਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਖ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਬਿਨ ਤਰਤੀਬ ਹੀ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀ ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ, ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਅਵਿਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪਰੇਖਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ।⁴

ਅਧਿਆਇ 1: ਮਸੀਹ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 21)।

ਅਧਿਆਇ 2: ਮਸੀਹ ਸਾਡਾ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 5)।

ਅਧਿਆਇ 3: ਮਸੀਹ ਸਾਡਾ ਇਨਾਮ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਆਇਤਾਂ 13, 14)।

ਅਧਿਆਇ 4: ਮਸੀਹ ਸਾਡਾ ਹੱਲ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਆਇਤਾਂ 13, 19)।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਮਨ (ਸੋਚ) ਖ਼ਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ:⁵

- ਅਧਿਆਇ 1: ਇਕੱਲਾ ਮਨ।
- ਅਧਿਆਇ 2: ਅਧੀਨ ਮਨ।
- ਅਧਿਆਇ 3: ਆਤਮਿਕ ਮਨ।
- ਅਧਿਆਇ 4: ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਨ।

ਪਰੰਤੂ ਖ਼ਤ ਵਾਸਤੇ ਬੇਹਤਰ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਇਹਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

1. ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸਲਾਮ (1: 1, 2)।
2. ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁਆ (1: 3–11)।
3. ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਕਸ਼ਟ ਤੇ ਝਾਤ (1: 12–30)।
4. ਮਸੀਹ ਵਾਂਗ ਹਲੀਮ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਦਲੇਰੀ (2: 1–18)। (ਇਹ ਖ਼ਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।)
5. ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਘੱਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਘੱਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ (2: 19–30)।
6. ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ: ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਖ਼ੁਦ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਹੈ (3: 1–21)।
7. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ—ਏਕਤਾ, ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੋਚ ਲਈ (4: 1–9)।
8. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਦਾਨ ਲਈ ਸੰਤੋਖ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਕੀਤਾ (4: 10–20)।
9. ਨਿਚੋੜ—ਨਿੱਜੀ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਬਰਕਤ ਨਾਲ (4: 21–23)।

ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ

ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ‘‘ਸਾਂਝੀ ਹੋਣਾ’’ ਜਾਂ ‘‘ਵੰਡਣਾ’’ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1:5; 2:1, 25; 4:3, 15)। ਇਕ ਪਾਸੇ ‘‘ਮਨ,’’ ‘‘ਸੁਭਾਉ,’’ ‘‘ਸੋਚਦਾ’’ ਜਾਂ ‘‘ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ’’ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਤਾਅ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ‘‘ਅਨੰਦ’’ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ‘‘ਅਨੰਦ ਦਾ ਭਜਨ’’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ‘‘ਅਨੰਦ’’ (joy) ਲਈ ਅਤੇ ‘‘ਅਨੰਦ ਕਰੋ’’ (rejoice) ਸ਼ਬਦ ਪੰਦਰਾਂ ਵਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ (KJV ਵਿਚ 16 ਵਾਰ)। ਵੰਨਗੀ ਵਜੋਂ ਇਕ ਇਹ ਹੈ:

ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਕਰੋ। ਫੇਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਨੰਦ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਖਿਮਾ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਸਗੋਂ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਪੰਨਵਾਦ ਸਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜੋ ਸਾਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇਗੀ (4: 4–7)।

ਖਤ ਵਿਚ ‘ਪੰਨਵਾਦ,’ ‘ਸ਼ਾਂਤੀ’ ਅਤੇ ‘ਸੰਤੋਖ’ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਖਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ‘ਅਨੰਦ ਭਰੀ ਮਸੀਹੀਅਤ’ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਅਨੰਦ ਸਿਰਫ਼ ‘ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਹਾਰ’ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁷ ਬਲਕਿ ਇਹਦੀ ਬਜਾਇ ਖਤ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਅਨੰਦ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹੈ। ‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣਾ’ ਵਿਸ਼ਾ ਇਸ ਖਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ:

- ਅਹੁਦਾ ‘ਮਸੀਹ’ ਹੀ ਸਤਾਰਾਂ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1: 10)।
- ਨਾਮ ‘ਯਿਸੂ’ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (2: 10)।
- ‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ’ ਜਾਂ ‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ’ (‘ਪ੍ਰਭੂ’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ) ਦਾ ਮੇਲ ਸੋਲਾਂ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1: 1)।
- ਸਿਰਲੇਖ ‘ਪ੍ਰਭੂ’ ਹੀ ਨੌਂ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1: 14)।
- ‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ’ (ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਿਨਾ) ਦਾ ਮੇਲ ਇਕ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (2: 19)।
- ਪੂਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ’ ਜਾਂ ‘ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ’ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1: 2)। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ 3: 20 ਵਿਚ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ‘ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।⁸
- ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਨੌਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ (ਵੇਖੋ 1: 5) ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ 3: 10, 18)।⁹

‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੁੱਖ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਹੈ; ਇਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 16 ਵਾਰ ਹੋਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1: 1, 26; 4: 4)। (NASB ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਵਾਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ 1: 13 ਵਿਚ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਕੈਦ’ ਹੈ।) ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 3: 24; 6: 11; 8: 1; 9: 1)। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਹੈ।¹⁰ ਉਹ ਸਬੰਧ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖ਼ਾਸ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਹਿਰਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਕਹਿ ਕੇ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ‘ਉਹਦੇ ਵਿਚ’ ਹਾਂ। ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਛੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੱਛੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਰੁੱਖ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ‘ਅੱਡ’ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਖਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਖਤ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅੱਜ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਤਾੜਨਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਵੈਸਟ ਮੋਨਰੋ, ਲੂਈਸਿਆਨਾ: ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵੀਡਿਓ ਬਾਈਬਲ ਲੈਬਜ਼, ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), 1. ²ਵੈਦ ਲੂਕਾ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4: 14) ਦਲ ਨਾਲ ਤ੍ਰੋਆਸ ਵਿਚ ਰਲ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਅੰਨਯ ਪੁਰਖ (‘ਓਹ’; ਵੇਖੋ 16: 8)

ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ('ਅਸੀਂ'); ਵੇਖੋ 16:10, 11) ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ।³ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੂਕਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਫਿਲਿੱਪੋ ਤੋਂ ਜਾਣ ਵੇਲੇ (ਨੌਟ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:1)। ਅੰਨਯ ਪੁਰਖ ('ਓਹ') ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਲੂਕਾ ਤਦ ਤਕ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ('ਅਸੀਂ') ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਜਦ ਤਕ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:6)।⁴ ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ, ਪ੍ਰੈਸ ਟੂ ਦ ਪ੍ਰਾਈਜ਼: ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼ (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਟਵੰਟੀਅਥ ਸੈਂਚੁਰੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ, 1991), 17–18. ⁵ ਵਾਰੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਿਅਰਸਬੇ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 2 (ਫ੍ਰੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 63. ⁶ ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਅਰਡਮੈਨ, ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1932; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1983), 9. ⁷ ਅਜਿਹੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਤਮਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ-ਨਿਰਭਰ ਹੈ।⁸ 'ਮਸੀਹ' ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ 'ਮਸੀਹਾ' ਨਾਲ ਰਲਦਾ-ਮਿਲਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ 'ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ' ਜਾਂ 'ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ' ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। 'ਯਿਸੂ' ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ 'ਯਹੋਸ਼ੁਆ' ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਰੂਪ ਹੈ, 'ਯਹੋਸ਼ੁਆ' ਜੋ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਯਹੋਵਾਹ [ਪ੍ਰਭੂ] ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।' 'ਪ੍ਰਭੂ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ *kurios* ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਪ੍ਰਭੂ,' 'ਹਾਕਮ,' ਜਾਂ 'ਮਾਲਕ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁹ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਬੰਧ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ 'ਵਿਚ,' ਉਸ 'ਦੇ' ਅਤੇ ਉਸ 'ਦੇ ਨਾਲ' ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਓਸੇ 'ਦੀ ਵੱਲੋਂ' ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।¹⁰ NIV ਵਿਚ 2:1 ਵਿਚ 'ਮਸੀਹ ਵਿਚ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਣਾ' ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। CJB ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਵਿਚ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਸਤਰਿਤ ਰੂਪਰੇਖਾ

I. ਖਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ (1: 1–11)

ੳ. ਸਲਾਮ (1: 1, 2)

ਅ. ਸ਼ੁਕਰਗੁਜਾਰੀ ਅਤੇ ਦੁਆ (1:3–11)

II. ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ (1: 12–30)

ੳ. ਪੌਲਸ ਦੀ ਕੈਦ (1:12–26)

1. ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ (1:12–20)

2. ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕਾਹਲੀ ਕੀਤੀ (1:21–26)

ਅ. ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ (1:27–30)

III. ਏਕਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ (2: 1–18)

ੳ. ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰਿਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (2: 1–4)

ਅ. ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰਿਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ (ਮਸੀਹ) (2:5–11)

ੲ. ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰਿਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ (2: 12–18)

IV. ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਮਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ (2: 19–30)

ੳ. ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ (2: 19–24)

ਅ. ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਨੂੰ ਫੌਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ (2: 25–30)

V. ਬੁਰਿਆਈ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ (3: 1–4: 1)

ੳ. ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ (3: 1–16)

1. ਯਹੂਦੀ ਮਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਤਾੜ (3: 1–3)

2. ਯਹੂਦੀ ਮਤ ਉੱਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਮਸੀਹ (3: 4–11)

3. ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਕਦੇ ਨਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਟੀਚਾ (3: 12–16)

ਅ. ਅਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ (3: 17–4: 1)

VI. ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ (4: 2–9)

ੳ. ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ (4: 2, 3)

ਅ. ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ (4: 4–7)

ੲ. ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ (4: 8, 9)

VII. ਸ਼ੁਕਰਗੁਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ (4: 10–20)

ੳ. ਪੰਨਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ (4: 10)

ਅ. ਸੇਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ‘‘ਭੇਦ’’ (4: 11–13)

ੲ. ਪੰਨਵਾਦ ਜਾਰੀ (4: 14–18)

ਸ. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ (4: 19, 20)

VIII. ਖਤ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ (4: 21–23)

ੳ. ਨਿੱਜੀ ਸਲਾਮ ਦੁਆ (4: 21, 22)

ਅ. ਅੰਤਮ ਬਰਕਤ (4: 23)